

5 personatges a la recerca de les Terres de l'Ebre

Que Barcelona sempre ha mirat cap al Nord és més que evident i que les nostres terres són un objecte de desig també ho és, i en determinats moments històrics s'han sentit atrets per l'Ebre català. És incompreensible que certa gent de Barcelona aspire a un transvasament que no es produirà mai, i això és així perquè hi ha persones —entre moltes altres— que a través de la literatura, l'economia, la història, el periodisme i la lingüística continuen lluitant per un territori lliure d'escurçons adinerats que mai han fotut cop en sa vida.

Avui portem als nostres lectors a cinc persones de la nostra terra, on, amb el seu treball —totes elles de lletres— manifesten el seu desig que el nostre Ebre continue donant vida a la seva gent.

MANEL OLLÉ ALBIOL va ser objecte d'un merescut homenatge el passat juliol per part d'Onada Edicions, en un sopar literari que va reunir més de 180 comensals. L'autor d'Uldecona, que ha escrit unes novel·les magnífiques, i on la recuperació del lèxic i les seves contrades constitueixen la seva obra més important, considera que hi ha gent a Tortosa que ha fet una tasca admi-

ble per l'Ebre català, i d'aquesta forma destaca a mossèn Manyà, Frederic Mauri, Zoraida Burgos i Cinta Sabaté. Admira les oliveres mil·lenàries, i diu que molta gent s'ha alimentat d'elles a la vegada que pensa que són "escultures vives". Va tenir amistat, entre altres, amb Jaume Vidal Alcover i Max Cahner. Recentment, Rafael Haro li ha dedicat una fantàstica biografia.

JOSEP MARIA FRANQUET és, probablement, un dels homes que més han sabut valorar el que significa l'Ebre per a les nostres terres i quin paper hauria de jugar Tortosa i la seva vegueria entre Catalunya, València i Aragó. Considera que els Països Catalans són una realitat i creu que la regió de l'Ebre ha de jugar un paper preponderant, i que caldria crear una altra comunitat autònoma tenint a Tortosa com a capital, ja que l'antiga diòcesi tortosina resoluria molts dels dubtes que tenen tant a Barcelona com a València i que aquesta regió seria l'eix central dels Països Catalans.

És un home d'una forta formació acadèmica i ho demostra quan al pròleg d'*Octogenaris que he conegut*, de Xavier García, diu: "Arribats a aquest punt considerem que la Uni-

versitat és el centre de l'activitat intel·lectual superior i aconsegueix, així, un rol social d'elevada jerarquia". Els seus interessos culturals són extraordinaris i va crear Cadup Estudis, a la UNED.

RAMON MIRAVALL s'ha dedicat intensament a recuperar la nostra història i avui dia els seus llibres són de consulta imprescindible per a tots aquells que vulguen interessar-se pel nostre territori. En una entrevista que li va fer Xavier García parlava d'una certa fatiga tortosina, damunt les dificultats que va tenir quan va ser escollit el 1981 delegat de Cultura de la Generalitat de Catalunya a Tortosa li constava el baix nivell polític de la classe dirigent.

Va completar una investigació referent a l'epigrafia, una ciència que analitza gravacions en pedra i bronze. Una de les seves prioritats ha estat ampliar el coneixement de la nostra història i fer-la accessible al poble i considera que Tortosa té una importància cabdal perquè aglutina tota la vegueria i creu que les Terres de l'Ebre serien més potents si Tortosa, des del primer moment, hagués exercit de capital. Va fundar Edicions Dertosa, on va publicar llibres d'una gran importància, com

Tortosa i els tortosins, amb pròleg del Dr. Manyà, i per a mi, la més important: *Les torres de la regió marítima de l'Ebre*.

XAVIER GARCIA PUJADES, tot i ser fill de Vilanova i la Geltrú, durant anys ha visitat les nostres terres, havent escrit nombrosos llibres i articles dedicats a l'Ebre i a la seva gent. Els quatre volums dels seus "Homenots del Sud" són de consulta obligada per a comprendre la nostra realitat dels últims anys a través dels seus protagonistes, havent rescatat a moltíssima gent, que, amb el seu treball, mereix ser coneguda i a la qual ha dedicat algunes biografies. Va descobrir les Terres de l'Ebre el 18 de juliol del 1969 a Ascó, on va ser rebut per mossèn Joan Masip, en aquell moment rector de la parròquia de la Torre de l'Espanyol. Actualment viu a Horta de Sant Joan, on ha fixat la seva residència per a compartir amistats i per a una millor comprensió i defensa del nostre territori.

MIQUEL ÀNGEL PRADILLA. He anat a la biblioteca de la Ràpita, per informar-me detalladament de la personalitat intel·lectual de Miquel Àngel Pradilla, tot i les nom-

Eduardo Sánchez
cronista cultural

brotes referències que tinc des del mes d'agost del 2001, quan vaig anar a Rossell amb la família de vacances, que es van perllongar fins al 2009.

El bibliotecari em treu fins a quatre llibres de Pradilla, referents a la història, el territori, el patrimoni, l'economia, la llengua, la literatura i unes interessants reflexions lingüístiques dedicades a la nostra terra. No puc allargar-me més del compte, però sí que diré que en aquests anys, la seva tasca en benefici de Tortosa i el territori ha estat impecable i avui és un dels màxims referents per comprendre la nostra diòcesi.

Unir la literatura (Onada Edicions) amb l'antiga diòcesi tortosina em sembla un fet realment enriquidor i excepcional, encara recordant les setmanes culturals de Rossell, on participava activament.